

Warszawa, dnia 10 lipca 2025 r.

Poz. 44

**WYTYCZNE NR 9/2025
PREZESA URZĘDU LOTNICTWA CYWILNEGO**

z dnia 9 lipca 2025 r.

w sprawie wykonywania lotów zapoznawczych

Na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 16 oraz art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110, z późn. zm.¹⁾) w związku z ARO.OPS.300 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE. L 296 z 25.10.2012, str. 1, z późn. zm.²⁾) ogłasza się, co następuje:

§ 1. Zaleca się stosowanie niniejszych wytycznych określających szczegółowe warunki wykonywania lotów zapoznawczych.

§ 2. Użyte w wytycznych określenia i skróty oznaczają:

- 1) lot zapoznawczy – operację w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;
- 2) organizacja utworzona w celu promowania sportów powietrznych lub lotnictwa rekreacyjnego – organizację nienastawioną na zysk, ustanowioną na mocy obowiązującego prawa krajowego wyłącznie w celu zrzeszania osób o podobnych zainteresowaniach w zakresie lotnictwa ogólnego celem wykonywania lotów rekreacyjnych lub realizacji skoków spadochronowych, która powinna mieć dostępny samolot, o której mowa w GM1 art. 6.4a(c) załącznika do decyzji nr 2014/019/R Dyrektora Wykonawczego Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia materiałów zawierających wytyczne (GM) do rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 731 i 1222 oraz z 2025 r. poz. 31, 179, 374 i 769.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 227 z 24.08.2013, str.1, Dz. Urz. UE L 23 z 28.01.2014, str. 27, Dz. Urz. UE L 28 z 31.01.2014, str. 17, Dz. Urz. UE L 123 z 24.04.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 24 z 30.01.2015, str. 5, Dz. Urz. UE L 106 z 24.04.2015, str. 18, Dz. Urz. UE L 206 z 01.08.2015, str. 21, Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 198 z 23.07.2016, str. 13, Dz. Urz. UE L 350 z 22.12.2016, str. 126, Dz. Urz. UE L 55 z 02.03.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 145 z 08.06.2017, str. 26, Dz. Urz. UE L 235 z 13.09.2017, str. 32, Dz. Urz. UE L 71 z 14.03.2018, str.1, Dz. Urz. UE L 188 z 25.07.2018, str. 3, Dz. Urz. UE L 326 z 20.12.2018, str. 53, Dz. Urz. UE L 228 z 04.09.2019, str. 106, Dz. Urz. UE L 229 z 05.09.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 230 z 06.09.2019, str. 10, Dz. Urz. UE L 416 z 11.12.2020, s. 24, str. 1, Dz. Urz. UE L 176 z 05.06.2020, str. 11, Dz. Urz. UE L 259 z 10.08.2020, str. 10, Dz. Urz. UE L 416 z 11.12.2020, str. 24, Dz. Urz. UE L 229 z 29.06.2021, str. 3, Dz. Urz. UE L 282 z 05.08.2021, str. 5, Dz. Urz. UE L 450 z 16.12.2021, str. 21, Dz. Urz. UE L 85 z 14.03.2022, str. 4, Dz. Urz. UE L 141 z 20.05.2022, str. 13, Dz. Urz. UE L 293 z 14.11.2022, str. 3, Dz. Urz. UE L 325 z 20.12.2022, str. 56, Dz. Urz. UE L 30 z 02.02.2023, str. 11 i 36, Dz. Urz. UE L 137 z 25.05.2022, str. 137, Dz. Urz. UE L 224 z 12.09.2023, str. 16 oraz Dz. Urz. UE L 2024/2076 z 25.07.2024.

5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;

- 3) działalność marginalna – działalność będącą bardzo niewielką częścią ogólnej działalności organizacji, prowadzona głównie w celu promowania organizacji lub przyciągania nowych studentów lub członków; uznaje się, że organizacja zamierzająca oferować takie loty jako regularną działalność gospodarczą, nie spełnia warunku działalności marginalnej; również loty organizowane wyłącznie w celu uzyskania dochodu dla organizacji nie są uważane za działalność marginalną; ogólny czas lotów zapoznawczych nie powinien przekraczać 20 % całkowitego czasu lotu w organizacji w ciągu roku kalendarzowego; jest to działalność, o której mowa w GM2 art. 6.4a(c) załącznika do decyzji nr 2014/019/R Dyrektora Wykonawczego Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia materiałów zawierających wytyczne (GM) do rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 z dnia 5 października 2012 r. ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008;
- 4) rozporządzenie nr 1178/2011/UE – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1178/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. ustanawiające wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie cywilnym zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 (Dz. Urz. UE L 311 z 25.11.2011, str. 1, z późn. zm.³⁾);
- 5) rozporządzenie nr 748/2012/UE – rozporządzenie Komisji (UE) nr 748/2012 z dnia 3 sierpnia 2012 r. ustanawiające przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdolności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczącego certyfikacji organizacji projektujących i produkujących (Dz. Urz. UE L 224 z 21.08.2012, str. 1, z późn. zm.⁴⁾).

§ 3. Do wykonywania lotów zapoznawczych uprawniona jest zatwierdzona organizacja szkoleniowa (ATO), o której mowa w art. 2 pkt 16 rozporządzenia nr 1178/2011/UE lub zadeklarowana organizacja szkoleniowa (DTO), o której mowa w art. 2 pkt 24 rozporządzenia nr 1178/2011/UE, lub organizacja utworzona w celu promowania sportów powietrznych lub lotnictwa rekreacyjnego, w przypadku gdy statek powietrzny eksploatowany przez tę organizację jest jej własnością lub jest przedmiotem leasingu bez załogi, a lot nie generuje zysków przekazywanych poza organizację oraz loty, w których uczestniczą osoby niebędące członkami organizacji, mają marginalny udział w działalności organizacji.

§ 4. Wykonywanie lotów zapoznawczych jest możliwe na poniższych statkach powietrznych:

- 1) nieskomplikowane samoloty posiadające świadectwo zdolności do lotu (CofA) wydane zgodnie z rozporządzeniem nr 748/2012/UE,
- 2) nieskomplikowane śmigłowce posiadające świadectwo zdolności do lotu (CofA) wydane zgodnie z rozporządzeniem nr 748/2012/UE,
- 3) szybowce posiadające świadectwo zdolności do lotu (CofA) wydane zgodnie z rozporządzeniem nr 748/2012/UE,
- 4) balony posiadające świadectwo zdolności do lotu (CofA) wydane zgodnie z rozporządzeniem nr 748/2012/UE

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 100 z 05.04.2012, str. 1, Dz. Urz. UE L 23 z 28.01.2014, str. 25, Dz. Urz. UE L 74 z 14.03.2014, str. 33, Dz. Urz. UE L 74 z 18.03.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 91 z 07.04.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 149 z 13.06.2017, str. 98, Dz. Urz. UE L 192 z 30.07.2018, str. 31, Dz. Urz. UE L 204 z 13.08.2018, str. 13, Dz. Urz. UE L 326 z 20.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 8 z 10.01.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 75 z 19.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 268 z 22.10.2019, str. 23, Dz. Urz. UE L 67 z 05.03.2020, str. 82, Dz. Urz. UE L 170 z 02.06.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 296 z 10.09.2020, str. 10, Dz. Urz. UE L 434 z 23.12.2020, str. 13, Dz. Urz. UE L 284 z 09.08.2021, str. 15, Dz. Urz. UE L 448 z 15.12.2021, str. 39, Dz. Urz. UE L 148 z 31.05.2022, str. 24, Dz. Urz. UE L 2024/2076 z 25.07.2024 oraz Dz. Urz. UE L 2024/2857 z 12.11.2024.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 4 z 09.01.2013, str. 36, Dz. Urz. UE L 23 z 28.01.2014, str. 12, Dz. Urz. UE L 167 z 01.07.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 3 z 06.01.2016, str. 3, Dz. Urz. UE L 144 z 03.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 146 z 05.06.2019, str. 116, Dz. Urz. UE L 132 z 27.04.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 145 z 28.04.2021, str. 1, Dz. Urz. UE L 236 z 05.07.2021, str. 3, Dz. Urz. UE L 33 z 15.02.2022, str. 7 i 46, Dz. Urz. UE L 191 z 20.07.2022, str. 45, Dz. Urz. UE L 205 z 05.08.2022, str. 7 i 127, Dz. Urz. UE L 266 z 13.10.2022, str. 22 oraz Dz. Urz. UE L 139 z 26.05.2023, str. 10.

– i odbywa się zgodnie z wymaganiami dla lotów z widocznością (VFR) w dzień.

§ 5. Pilot dowódca, podczas wykonywania lotów zapoznawczych, jest obowiązany posiadać:

- 1) udokumentowane w ostatnich 90 dniach trzy starty i trzy lądowania na statku powietrznym, na którym są planowane operacje;
- 2) znajomość rejonu, w którym wykonywane są loty zapoznawcze;
- 3) ważną licencję:
 - a) pilota liniowego (ATPL) lub;
 - b) pilota zawodowego (CPL) lub;
 - c) pilota lekkich statków powietrznych (LAPL) i minimum 150 godzin nalogu dowódczego
 - d) pilota turystycznego (PPL) z uprawnieniami instruktorskimi lub minimum 150 godzin nalogu dowódczego;
 - e) pilota szybowcowego (SPL) i spełniać wymagania, określone w SFCL.115 załącznika III rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2018/1976 z dnia 14 grudnia 2018 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy dotyczące eksploatacji szybowców, a także licencjonowania załóg lotniczych szybowców, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 (Dz. Urz. UE L z 326 z 20.12.2018 r., str. 64, z późn. zm.⁵⁾);
 - f) pilota balonowego (BPL) i spełniać wymagania określone w BFCL.215 załącznika III do rozporządzenia Komisji (UE) 2018/395 z dnia 13 marca 2018 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy dotyczące eksploatacji balonów, a także licencjonowania załóg lotniczych balonów, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 (Dz. Urz. UE L 071 z 14.03.2018, str. 10, z późn. zm.⁶⁾).

§ 6. Podczas wykonywania lotów zapoznawczych obowiązują poniższe zasady ich wykonywania:

- 1) organizacja wykonująca loty zapoznawcze obowiązana jest do wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie lotów zapoznawczych, do której obowiązków należy:
 - a) zapewnienie bezpieczeństwa operacji i wszystkich osób biorących w niej udział (pasażerów, załogi i osób biorąc udział w operacji),
 - b) prowadzenie dokumentacji,
 - c) sprawdzanie kwalifikacji pilotów wykonujących loty zapoznawcze,
 - d) wyznaczenie odpowiedniej liczby osób, które ukończyły 18 lat i które będą pomagać w organizacji lotów zapoznawczych,
 - e) zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłego nadzoru nad pasażerami, w tym, w trakcie ich przemieszczania się w obszarze wykonywania operacji, w tym wsiadania/wysiadania do/ze statku powietrznego;
- 2) musi być zapewniona dwukierunkowa łączność statku powietrznego ze służbami ruchu lotniczego (ATS) w trakcie wykonywania lotów;
- 3) lot musi rozpocząć się i kończyć na tym samym lotnisku wpisanym do rejestru lotnisk lub lądowisku wpisanym do ewidencji prowadzonej przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego – nie dotyczy balonów, wodnosamolotów i śmigłowców na pływakach;
- 4) maksymalny planowany czas lotu to 50 min;
- 5) dla każdego lotu wyznaczone są miejsca bezpiecznego lądowania z każdego punktu trasy w przypadku awarii zespołu napędowego.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L z 67 05.03.2020 r., str. 57 oraz Dz. Urz. UE L z 378 z 26.10.2021 r., str. 4.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 67 z 05.03.2020 r., str. 34 oraz Dz. Urz. UE L z 378 z 26.10.2021 r., str. 4.

§ 7. Podczas lotów zapoznawczych, na pokładzie samolotu lub śmigłowca, może znajdować się, poza pilotem dowódcą, nie więcej niż trzy osoby, których minimalny wiek wynosi 13 lat. Dla osoby małoletniej wymagana jest zgoda prawnych opiekunów.

§ 8. Podczas lotów zapoznawczych, na pokładzie balonu, mogą znajdować się, poza pilotem dowódcą, nie więcej niż cztery osoby, których minimalny wiek wynosi 13 lat. Dla osoby małoletniej wymagana jest zgoda prawnych opiekunów.

§ 9. Każda organizacja wykonująca loty zapoznawcze jest obowiązana do przesłania rocznego zestawienia wykonanych lotów i liczby przewiezionych osób, do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego w terminie do dnia 31 stycznia każdego następnego roku lub na żądanie Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

§ 10. Wytyczne wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Urzędu Lotnictwa
Cywilnego

Julian Rotter